

[Patursson.]

blev benyttet som Undervisningssprog. Heroverfor fastholdt Lagtinget sin Indstilling af 1918 og besvarede Ministeriets Forespørgsel med,

„at Dansk havde og vilde vedblive at have en saa betydelig Plads i den færøske Skole; og det vilde Myndighederne sørge for at opretholde, at Skolen altid kunde bibringe Børnene de nødvendige Kundskaber i det danske Sprog.“

Det var i 1919. Men Undervisningsministeriet nægtede fremdeles at fremme Lagtingets Villie.

Sagen optoges paa ny i 1920 i Lagtinget, hvor det samme Forslag vedtoges og sendtes til Undervisningsministeriet, men med samme negative Resultat.

Atter i 1921 indbragtes Forslaget i Lagtinget og vedtoges uforandret. Det tilstilledes igen Ministeriet, men dette nægtede fremdeles Sanktion.

Endelig, i Skrivelse af 20. Juli 1922, svarer Ministeriet Lagtinget,

„at man maa anse det for udelukket, at det Maal for Undervisningen, som ogsaa Lagtinget opstiller, nemlig at Børnene bl. a. opnaar Færdighed i Brugen af Dansk saavel i Læsning som i Tale og Skrift, kan naas, naar Undervisningssproget skal være Færøsk“.

Det forekommer mig, at den højtærede Undervisningsminister sagde, at herpaa havde Undervisningsministeriet ikke faaet noget Svar, men Lagtinget svarede denne Gang omgaaende, at . . . (*Undervisningsministeren* [Borghjerg]: Det var Spørgsmaalet af 1919 om Skolereformen!). Naa om Forladelse. Men hertil svarede Lagtinget,

„at dette er opnaaeligt, ikke alene om Undervisningssproget er Færøsk, men sikkert mere, naar Undervisningssproget er Færøsk, idet Undervisningen derved i sin Helhed fremmes“.

Endnu en Gang vedtog Lagtinget Forslaget i uforandret Skikkelse, men Undervisningsministeriet nægtede fremdeles Sanktion. Lagtinget hævdede i 1923, at Undervisningssproget i de sønderjydske Landsdele retter sig efter Folkesproget, og vedtog det oprindelige Forslag uforandret igen i 1924. Endelig har Lagtinget nu atter i to Samlinger vedtaget Forslaget uforandret, men fremdeles er der nægtet Sanktion.

Jeg har sagt før og vil minde om det endnu en Gang, at Færingerne i Løbet af de 12 sidste Aar med tre mellemliggende Valg har vedtaget 8 Gange, at Færøsk skal være Undervisningssprog i de færøske Skoler.

Jeg vil haabe, at den højtærede Undervisningsminister vil indse, at det nu ikke er for tidligt at efterkomme Lagtingets Villie. I Henhold til, at Skoleloven af 1854 bestemmer, at der „indrømmes Beboerne Frihed til selv at ordne og indrette deres Undervisning“, i Henhold til, at Kommunalloven af 1872 hjemler, at de nærmere Regler om Almueskolevæsenets Ordning i Bygderne fastsættes efter Lagtingets Indstilling ved kongelig Anordning, og i Henhold til, at Lagtinget siden 1918 ikke mindre end 8 Gange har vedtaget, at Undervisningssproget skal være Børnenes Modersmaal, Færøsk, maa jeg paa det færøske Lagtings Vegne, som Lagtingsrepræsentant, kræve, at Lagtingets Villie sker Fyldest.

Den højtærede Minister sagde, at hvis den færøske Befolkning stod samlet om denne Sag, vilde han kunne fremme Befolkningens Villie. Jeg staar ikke her i Dag for at fremme den færøske Befolkningens Villie, jeg staar her for at fremme det færøske Lagtings Villie. Lagtinget er Befolkningens Repræsentation, og det vil dog være ganske unaturligt, forekommer det mig, at forlange, at hele den færøske Befolkning skal blive enig, for at et eller andet færøsk Forslag skal kunne gaa igennem. Vi maa holde os til, hvad Lagtinget vil. Jeg vilde finde det ganske naturligt, om den højtærede Undervisningsminister sagde: Javel, Lagtinget har vedtaget dette her, værsgod, jeg skaffer Kongens Underskrift, det vil blive en Anordning, saa maa I selv slaas om, hvordan I vil have det; saa kan I rejse Sagen paa ny og maaske komme med et andet Forslag et andet Aar, og saa kan vi jo se. Naar Undervisningsministeriet i 1912 uden videre kunde gaa ind paa et Forslag, som det saakaldte Sambandsparti havde faaet Flertal for paa Færøerne — det varede akkurat et Aar, saa sanktionerede Undervisningsministeriet Lagtingets Vedtagelse —, hvorfor skal vi saa vente i 12 Aar, hvorfor skal vi saa vedtage et Forslag 8 Gange i Lagtinget, Selvstyremændene og i de sidste Aar med Hjælp af Socialdemokraterne i Lagtinget, uden Sanktion? Men det danske Undervisningsministerium siger: Nej, den faar I ikke. Det synes jeg ikke er at dele Sol og Vind lige. Jeg mener, at vi i Skolesager maa have Ret til at ordne os, som vi selv vil. Dér bør det danske Undervisningsministerium være saa loyalt at sige: Værsgod, naar Lagtinget lovligt har vedtaget noget, saa skaffer vi Kongens Underskrift, det bliver en kongelig Anordning.

Den højtærede Undervisningsminister gjorde den Bemærkning, om der ikke, hvis